

Podręcznik sędziego Water Skyball

(WP2_D2.2)

WSB w UE – ToT

ERASMUS+ Sport

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Commission. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
2. Rola i obowiązki sędziego Water Skyball.....	5
2.1 Kluczowe obowiązki.....	5
2.2 Skład zespołu sędziowskiego.....	5
2.3 Kontrole przedmeczowe.....	6
2.4 Promowanie ducha gry.....	7
2.5 Elastyczność i podejście edukacyjne w meczach amatorskich.....	7
2.5 Postępowanie w sposób uczciwy i neutralny.....	8
3. Pozycjonowanie i ruch sędziego.....	9
3.1 Ogólne zasady pozycjonowania.....	9
3.2 Pozycjonowanie w meczach z jednym sędzią.....	9
3.3 Pozycjonowanie w meczach z dwoma sędziami.....	9
4. Zasady gry w Water Skyball – perspektywa sędziego.....	11
4.1 Rozpoczęcie i wznowienie gry.....	11
4.2 Zarządzanie czasem.....	11
4.3 Piłka poza boiskiem.....	11
4.4 Punktacja i uznawanie bramek.....	11
4.5 Faul i kary.....	12
4.6 Używanie gwizdka i sygnałów.....	12
5. Sygnalizacja i komunikacja.....	14
5.1 Sygnały gwizdkiem.....	14
5.2 Sygnały ręczne i ramionami.....	14
5.3 Język ciała i obecność.....	14
5.4 Komunikacja werbalna.....	15
6. Sędziowanie podczas różnych rodzajów meczów.....	16
6.1 Mecze amatorskie i towarzyskie.....	16
6.2 Mecze młodzieżowe.....	17
6.3 Mecze zawodowe i profesjonalne.....	17

6.4 Mecze pokazowe lub promocyjne.....	18
7. Obowiązki przed meczem i po meczu.....	19
7.1 Obowiązki przedmeczowe.....	19
7.2 Obowiązki po meczu.....	19
8. Typowe błędy i sposoby ich unikania.....	20
8.1 Niewłaściwe ustawienie.....	20
8.2 Niespójne egzekwowanie zasad.....	20
8.3 Nadmierne lub niedostateczne egzekwowanie przepisów.....	20
8.4 Brak komunikacji lub jasności.....	20
8.5 Angażowanie się w kłótnie lub dyskusje.....	20
8.6 Utrata neutralności lub opanowania.....	21
9. Podsumowanie / Uwagi końcowe.....	22
Dane kontaktowe.....	23

1. Wprowadzenie

Niniejszy podręcznik powstał w ramach projektu **WSB-EU-ToT (Water Skyball in Europe – Training of Trainers)**, którego celem jest unowocześnienie i wprowadzenie innowacji do edukacji sportowej w całej Europie poprzez wprowadzenie i promowanie **Water Skyball (WSB)** — nowej generacji, integracyjnego i bogatego strategicznie sportu wodnego.

Wraz ze zmianami stylu życia i wzorców aktywności fizycznej tradycyjne sporty często nie są w stanie sprostać zmieniającym się potrzebom współczesnych ludzi. Projekt WSB-EU-ToT odpowiada na to wyzwanie, opracowując wysokiej jakości materiały edukacyjne, szkoląc trenerów i sędziów oraz wprowadzając Water Skyball w pięciu krajach partnerskich: na Węgrzech, w Niemczech, Grecji, Polsce i Rumunii.

Niniejszy **podręcznik dotyczący działalności sędziowskiej w Water Skyball** jest jednym z rezultatów projektu. Ma on służyć jako praktyczny i przystępny przewodnik dla sędziów na wszystkich poziomach — od początkujących, którzy uczą się podstaw sędziowania, po doświadczonych sędziów pragnących pogłębić swoją wiedzę i poprawić swoje wyniki.

Sędziowie odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu sprawnego przebiegu, uczciwości i rzetelności meczów Water Skyball. Ich obowiązki wykraczają daleko poza egzekwowanie zasad; muszą oni również dbać o bezpieczne i integracyjne środowisko gry, utrzymywać płynność rozgrywki oraz zarządzać komunikacją z graczami w spokojny i konstruktywny sposób.

Dzięki jasnemu określeniu roli, pozycji, obowiązków i najlepszych praktyk sędziów, niniejszy podręcznik wspiera rozwój **wspólnych standardów sędziowania** w różnych krajach i organizacjach. Przyczynia się również do realizacji szerszej misji projektu WSB-EU-ToT: wyposażenia profesjonalistów sportowych w innowacyjne narzędzia i metody, które odpowiadają rzeczywistym potrzebom sportu i społeczeństwa XXI wieku.

2. Rola i obowiązki sędziego w Water Skyball

W Water Skyball sędzia jest nie tylko osobą egzekwującą przepisy, ale także kluczowym facylitorem uczciwej, pełnej szacunku i przyjemnej rozgrywki. Rola ta wymaga zarówno uważności, jak i uczciwości, ponieważ sędzia jest odpowiedzialny za utrzymanie rytmu meczu, zapewnienie bezpieczeństwa i przestrzeganie podstawowych wartości tego sportu, takich jak brak kontaktu fizycznego, integracja i fair play.

2.1 Kluczowe obowiązki

Od sędziów Water Skyball oczekuje się:

- Konsekwentnego i bezstronnego egzekwowania oficjalnych zasad przez cały mecz.
- Nadzorowanie przebiegu gry, w tym wznowień, punktacji i pomiaru czasu.
- Zapewniania bezpieczeństwa zawodników, zwłaszcza poprzez utrzymywanie bezkontaktowego charakteru sportu.
- Przestrzeganie zasad fair play i sportowej rywalizacji, interweniowanie w razie potrzeby w przypadku niesportowego zachowania.
- Komunikować się z zawodnikami w sposób jasny, spokojny i pełen szacunku.
- Podejmuj pewne decyzje pod presją, nawet w szybkich lub niejasnych sytuacjach.
- Sprawdzać sprzęt i stroje zawodników przed rozpoczęciem meczu.

2.2 Skład zespołu sędziowskiego

Wielkość i skład zespołu sędziowskiego różnią się w zależności od rodzaju i poziomu meczu:

- **Mecze amatorskie:** Do nadzorowania meczu wystarczy jeden sędzia.
- **Mecze profesjonalne:** Wymaganych jest dwóch sędziów. Jeden z nich jest wyznaczony jako **sędzia główny**, który ma pełną władzę i podejmuje ostateczną decyzję w przypadku braku porozumienia między dwoma sędziami.
- Oprócz sędziów boiskowych w składzie sędziowskim może znajdować się **sędzia punktowy** i **sędzia mierzący czas**, którzy w razie potrzeby mogą być tą samą osobą.
- W przypadku meczów na wysokim poziomie lub meczów profesjonalnych, w składzie zespołu sędziowskiego może również znaleźć się **jeden lub dwóch statystyków**, którzy pomagają w gromadzeniu i rejestrowaniu danych dotyczących wyników i przebiegu gry.

Wszyscy członkowie zespołu sędziowskiego muszą ściśle współpracować, aby zapewnić uczciwość i sprawny przebieg meczu.

2.3 Kontrola przed meczem

Przed rozpoczęciem meczu sędzia musi sprawdzić wszystkich zawodników, aby upewnić się, że noszą odpowiedni strój do gry w Water Skyball:

- Wszyscy zawodnicy muszą nosić spodenki.
- Kobiety muszą nosić dwuwarstwowy, zamknięty strój górny.
- Wszyscy gracze muszą nosić czapki w kolorach swojej drużyny.
- Obie drużyny nie mogą grać w czapkach o podobnych kolorach.
- Obuwie (czyste obuwie halowe, zapaśnicze lub plażowe) jest zalecane, ale nieobowiązkowe.
- Ze względów bezpieczeństwa gracze nie mogą nosić metalowych przedmiotów (np. biżuterii, kolczyków, zegarków, okularów przeciwsłonecznych z metalowymi oprawkami).

Sędzia może uniemożliwić zawodnikowi wejście do wody, jeśli jego wyposażenie lub wygląd nie są zgodne z przepisami. W przypadku nieodpowiednich lub brakujących elementów stroju można udzielić ustnego ostrzeżenia. Jeśli problem nie zostanie rozwiązany, drużyna może przegrać mecz walkowerem.

Ponadto sędzia musi upewnić się, że wszyscy zawodnicy są w odpowiedniej kondycji fizycznej i higienicznej, aby wziąć udział w meczu.

Water Skyball Player

Cap with a number

long sleeve
compression
shirts

Aquatic shoes

Short with a number
and team logo

2.4 Promowanie ducha gry

Sędziowie w Water Skyball są ambasadorami filozofii tego sportu, która kładzie nacisk na wzajemny szacunek, integrację i rozwój osobisty poprzez sport. Poza aspektami technicznymi sędziowie pomagają kształtować ogólny ton meczu poprzez:

- Dawanie przykładu opanowania i profesjonalizmu
- tworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska dla wszystkich uczestników
- zachęcanie do konstruktywnego podejścia do rywalizacji

2.5 Elastyczność i podejście edukacyjne w meczach amatorskich

W meczach Water Skyball na poziomie towarzyskim lub amatorskim — zwłaszcza tych z udziałem początkujących graczy — ważne jest, aby sędziowie przyjęli edukacyjne i wspierające podejście do sędziowania. Chociaż należy zawsze zachować integralność gry, rola sędziego obejmuje również tworzenie pozytywnego środowiska, które zachęca do nauki i czerpania radości z gry.

Sędziowie mogą zdecydować się na bardziej elastyczne podejście do niektórych drobnych wykroczeń, gdy jest oczywiste, że gracz wciąż uczy się zasad. Na przykład:

- Jeśli początkujący gracz chwilowo używa obu rąk do złapania piłki w strefie środkowej boiska
- Jeśli ramię gracza lekko wkracza do strefy obrońcy podczas rzutu
- Jeśli ruchy są nieprecyzyjne, ale nie zakłócają przebiegu gry ani nie są nieuczciwe

W takich przypadkach sędzia może zezwolić na kontynuowanie gry, towarzysząc temu **ustnym ostrzeżeniem lub krótkim wyjaśnieniem**, pomagając graczom uczyć się bez ciągłych przerw. Ta elastyczność przyczynia się do bardziej przyjemnych wrażeń i buduje zaufanie nowych uczestników.

Jednak **podstawowe zasady, które definiują tożsamość i bezpieczeństwo Water Skyball, muszą być zawsze egzekwowane**, niezależnie od poziomu doświadczenia graczy. Obejmują one:

- **Zasada braku kontaktu**, która zapewnia bezpieczeństwo i uczciwość
- **Wymóg rzucania jedną ręką**, który jest niezbędny dla dynamiki gry

Równoważąc egzekwowanie zasad z konstruktywną tolerancją, sędziowie pomagają stworzyć przyjazną atmosferę, która sprzyja rozwijaniu umiejętności i utrzymaniu zaangażowania graczy.

2.5 Postępowanie w sposób uczciwy i neutralny

Sędziowie muszą zawsze zachowywać neutralność i bezstronność. Powinni:

- Unikać wszelkich konfliktów interesów (np. sędziowania meczu z udziałem drużyny, z którą są powiązani)
- Stosować te same standardy wobec wszystkich graczy i drużyn, niezależnie od poziomu umiejętności lub doświadczenia

W ten sposób sędziowie nie tylko utrzymują wiarygodność meczu, ale także wzmacniają zaufanie do całego sportu.

3. Pozycjonowanie i ruch sędziego

Właściwe pozycjonowanie i ruch są niezbędne do skutecznego sędziowania w Water Skyball. Dobrze ustawiony sędzia ma dobry widok na kluczowe obszary gry, może podejmować trafne decyzje i zachowuje silną obecność na boisku. Pozycjonowanie pomaga również zapobiegać konfliktom, zapewniając przejrzystość i uczciwość w podejmowaniu decyzji.

3.1 Ogólne zasady pozycjonowania

Sędziowie powinni ustawiać się tak, aby zawsze mieli niezakłócony widok na:

- Piłki
- Zawodników posiadających piłkę
- Strefy obrony i środka pola
- konstrukcji bramki i linii bramkowej

Sędziowie muszą utrzymywać **stały kontakt wzrokowy** z piłką i **przewidywać przebieg gry**, aby aktywnie dostosowywać swoją pozycję. Nagłe ruchy lub słaba zdolność przewidywania mogą prowadzić do przeoczenia fauli lub błędnych decyzji.

3.2 Pozycjonowanie w meczach z jednym sędzią

W meczach amatorskich lub towarzyskich z jednym sędzią:

- Sędzia zazwyczaj ustawia się z boku boiska, w pobliżu środka pola, poruszając się równolegle do gry.
- Ponieważ musi samodzielnie monitorować całe boisko, kluczowe znaczenie ma strategiczne ustawienie się – równowaga między bliskością a perspektywą.

3.3 Pozycjonowanie w meczach z dwoma sędziami

W meczach profesjonalnych dwóch sędziów współpracuje ze sobą, aby skuteczniej obejmować całe boisko. Ich role są następujące:

- Jeden sędzia ustawia się w punkcie styku jednej strefy obronnej i strefy środkowej, a drugi sędzia między drugą strefą obronną a środkiem boiska.
- Obaj sędziowie muszą **stałe komunikować się** i unikać nakładania się obowiązków lub zasłaniania sobie wzajemnie pola widzenia.

W przypadku braku porozumienia decydująca jest decyzja sędziego głównego.

4. Zasady gry w Water Skyball – perspektywa sędziego

Zrozumienie zasad gry w Water Skyball z perspektywy sędziego ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia uczciwej gry i płynnego przebiegu meczu. W niniejszym rozdziale omówiono najważniejsze zasady, których przestrzegania muszą pilnować sędziowie, w tym sposób ich stosowania w różnych fazach gry.

4.1 Rozpoczęcie i wznowienie gry

- Mecz rozpoczyna się **rzutem** bramkarza drużyny rozpoczynającej.
- Sędzia upewnia się, że gracze rozpoczynający mecz znajdują się w odpowiednich strefach (jeden w strefie obrony, jeden w strefie środkowej) i że mecz rozpocznie się dopiero po gwizdku.
- Każde **wznowienie** gry podczas meczu odbywa się również poprzez rzut z bramki i **nie można zdobyć bramki bezpośrednio** z tego rzutu.

4.2 Zarządzanie czasem

- Standardowy mecz trwa **10 minut**, ale można wcześniej uzgodnić dłuższy czas trwania (12, 15 lub 20 minut).
- W grze stosuje się **zegar bieżący**, z wyjątkiem następujących sytuacji:
 - **Przerw** na żądanie lub wymuszonych (np. z powodu kontuzji lub warunków pogodowych)
 - **Wykonania rzutu karnego w ostatniej minucie** meczu (zegar zatrzymuje się od gwizdka do wznowienia gry)
- Sędzia musi wyraźnie sygnalizować każde **zatrzymanie czasu**, wykonując gest rękami w kształcie litery „T”.

4.3 Piłka poza boiskiem

Sędziowie muszą określić, która drużyna przejmuje posiadanie piłki, gdy piłka opuszcza boisko:

- **Wyjście z boku:** drużyna przeciwna wznawia grę rzutem z autu
- **Wyjście z linii końcowej przez atakującego:** drużyna broniąca wznawia grę rzutem z autu
- **Wyjście z linii końcowej przez bramkarza drużyny broniącej:** drużyna broniąca zachowuje posiadanie piłki
- **Wyjście z linii końcowej przez pomocnika drużyny broniącej** (z wyjątkiem sytuacji bramkowych): drużyna broniąca zachowuje posiadanie piłki

4.4 Punktacja i uznanie bramki

- Bramka zostaje przyznana, gdy piłka zgodnie z przepisami wpadnie do bramki.
- Sędzia sygnalizuje bramkę, podnosząc jedną wyciągniętą rękę i pokazując wynik palcami:
 - **1 punkt:** palec wskazujący
 - **2 punkty:** palec wskazujący i środkowy
 - **4 punkty:** palec wskazujący, środkowy, serdeczny i mały (kciuk nigdy nie jest używany)

4.5 Faul i kary

- Po odgwizdaniu faulu sędzia:
 - Gwizdże
 - Wskazuje strefę środkową boiska, w której zostanie wykonana kara
 - Wskazuje palcami, ile rzutów karnych może wykonać drużyna z odpowiedniej strony
 - Jeśli podniesione są obie ręce, obie drużyny mogą wykonać określoną liczbę rzutów karnych
- Kary mogą być wykonywane nawet po zakończeniu regulaminowego czasu meczu, ale ważne są tylko te, które zostały popełnione przed gwizdkiem.

4.6 Użycie gwizdka i sygnałów

Sędziowie używają różnych wzorów gwizdków:

- **Jeden krótki gwizdek:** do rozpoczęcia, wznowienia lub przerwania gry
- **Sygnał przerywany:** aby zwrócić uwagę na konkretne zdarzenia
- **Trzy przerywane gwizdki (ostatni dłuższy):** oznaczają koniec meczu

Ponadto sędziowie używają standardowych **sygnałów ręcznych i ramion**, aby wskazać:

- **Gol:** uniesiona ręka + palce wskazujące wynik
- **Wyrzucenie piłki:** ramię wyciągnięte w bok, wskazujące drużynę posiadającą piłkę
- **Faul/kara:** wskazanie środkowej strefy boiska, pokazanie liczby rzutów karnych
- **Zatrzymanie czasu:** obie ręce ułożone w literę „T”

Sędziowie nie używają języka ciała do wyjaśniania decyzji, ale do **utrzymania obecności i kontroli** podczas meczu.

5. Sygnalizacja i komunikacja

Jasna i spójna komunikacja jest podstawą skutecznego sędziowania w Water Skyball. Sędziowie muszą szybko i jednoznacznie przekazywać decyzje zawodnikom, współsędziom i widzom, używając standardowego zestawu sygnałów i kontrolowanej komunikacji werbalnej.

5.1 Sygnały gwizdkiem

Sygnały gwizdkiem są używane do wskazywania wszystkich oficjalnych przerw i przejść w grze:

- **Jeden krótki gwizdek:** rozpoczęcie, wznowienie lub regularne przerwanie gry
- **Sygnał przerywany:** zwraca uwagę na konkretne wydarzenia w grze (np. popełnione faul)
- **Trzy sygnały gwizdka, z których ostatni jest dłuższy:** sygnalizuje koniec meczu.

Sędziowie powinni gwizdać mocno i wyraźnie, tak aby gwizdek był słyszalny pomimo otaczającego hałasu, zwłaszcza podczas rozgrywek na świeżym powietrzu lub turniejów.

5.2 Sygnały ręczne i ramienne

Sygnały ręczne zapewniają przejrzystość i ułatwiają zrozumienie przez graczy, zwłaszcza w szybkich lub hałaśliwych warunkach. W Water Skyball stosuje się następujące standardowe gesty:

- **Bramka:** jedna ręka uniesiona pionowo; palce wskazują wartość punktową (1, 2 lub 4 — kciuk nigdy nie jest używany)
- **Wyrzucenie:** ramię wyciągnięte w bok, wskazujące drużynę uprawnioną do wznowienia gry
- **Faul / Kara:** Wskazanie strefy środkowej (miejsce kary), a następnie podniesienie palców w celu wskazania liczby kar; podniesienie obu rąk oznacza, że obie drużyny mogą wykonać rzut
- **Zatrzymanie czasu:** ręce tworzą literę „T”

Sędziowie powinni wykonywać celowe i pewne ruchy, utrzymując sygnały wystarczająco długo, aby wszyscy uczestnicy mogli je zobaczyć i zrozumieć.

5.3 Język ciała i prezencja

Język ciała nie służy do wyjaśniania decyzji, ale odgrywa istotną rolę w kontroli meczu. Spokojna, zdecydowana postawa komunikuje autorytet i pomaga utrzymać porządek. Sędziowie powinni:

- Unikać przesadnych lub agresywnych gestów
- Utrzymywać kontakt wzrokowy z zawodnikami, gdy jest to stosowne
- Wykorzystywać pozycjonowanie i spokojne ruchy, aby pozostać w kontakcie z grą, nie rozpraszając uwagi

5.4 Komunikacja werbalna

Komunikacja werbalna z zawodnikami powinna być minimalna, jasna i pełna szacunku. Sędziowie mogą:

- Wydawać ostrzeżenia lub instrukcje spokojnym tonem (np. w przypadku problemów z uniformami, drobnych błędów początkujących)
- Krótko wyjaśniać decyzję, jeśli sprzyja to nauce w kontekście amatorskim
- Szybko i asertywnie reagować na niesportowe zachowanie, nie angażując się w dyskusję.

Ogólnie rzecz biorąc, gracze **nie mogą rozmawiać z sędzią**, kwestionować decyzji, klócić się ani angażować w dyskusje podczas meczu. Jest to podstawowa zasada Water Skyball, która chroni autorytet i neutralność sędziego. Jeśli gracz wielokrotnie narusza tę zasadę:

- Sędzia może wydać ustne ostrzeżenie.
- W przypadku uporczywego zachowania mogą zostać zastosowane odpowiednie **sankcje**, w zależności od powagi wykroczenia

W **meczach amatorskich lub dla początkujących** dopuszcza się pewną elastyczność — zwłaszcza gdy gracz wyraźnie nie rozumie jeszcze zasady lub działania. W takich przypadkach:

- Sędzia może udzielić **krótkich, informacyjnych instrukcji** podczas gry
- **Dłuższe wyjaśnienia lub pytania** należy zachować na czas **po meczu**, kiedy gracze mogą uzyskać pełne wyjaśnienia bez zakłócania przebiegu gry

Spójna i profesjonalna komunikacja pomaga budować zaufanie do roli sędziego i wzmacnia wartości Water Skyball.

6. Sędziowanie podczas różnych rodzajów meczów

Mecze Water Skyball mogą się znacznie różnić w zależności od otoczenia, poziomu rozgrywek i doświadczenia graczy. Sędziowie muszą odpowiednio dostosować swoje podejście, jednocześnie przestrzegając zasad i podstawowych wartości tego sportu.

6.1 Mecze amatorskie i towarzyskie

W przypadku rozgrywek amatorskich, rekreacyjnych lub dla początkujących:

- Zazwyczaj wystarczy **jeden sędzia**.
- Sędzia może przyjąć bardziej **edukacyjny i elastyczny styl** (jak opisano w sekcji 2.5).
- **Drobne wykroczenia** (np. nieznaczne nieprawidłowe ułożenie rąk, nieznanostwo stref) mogą być karane ustnymi upomnieniami zamiast natychmiastowymi karami.
- Sędzia powinien pozostać przystępny, ale jednocześnie zachować autorytet i strukturę.

W takich meczach szczególnie ważne jest zapewnienie graczom poczucia bezpieczeństwa, szacunku i zachęty do nauki. Sędziowie mogą w tym pomóc, udzielając krótkich wyjaśnień po meczu lub przekazując konstruktywne uwagi w przyjaznym tonie.

6.2 Mecze młodzieżowe

Podczas sędziowania meczów z udziałem młodszych zawodników (poniżej 18 roku życia):

- Bezpieczeństwo musi być najwyższym priorytetem.
- Komunikacja powinna być jasna, zachęcająca i dostosowana do grupy wiekowej.
- Zaleca się pozostawienie zawodnikom czasu na skorygowanie zachowania po otrzymaniu ostrzeżenia.
- Należy natychmiast reagować na kontakt fizyczny lub agresywne zachowanie, nawet jeśli nie jest ono zamierzone.

6.3 Mecze zawodowe i profesjonalne

W przypadku turniejów lub rozgrywek ligowych:

- Wymaganych jest **dwóch sędziów**: jeden z nich pełni funkcję **sędziego głównego**.
- Styl sędziowania powinien być **ściśle oparty na przepisach i neutralny**.
- Konieczna jest wyraźna koordynacja z sędzią punktowym, sędzią mierzącym czas i (jeśli są obecni) statystykami.
- Nie należy tolerować uporczywych naruszeń przepisów, braku szacunku lub ingerencji w sędziowanie.

Zachowanie i konsekwencja sędziego mają bezpośredni wpływ na wiarygodność meczu.

Profesjonalizm i bezstronność są niezbędne przez cały czas.

6.4 Mecze pokazowe lub promocyjne

W meczach przeznaczonych do pokazów publicznych lub działań promocyjnych:

- Sędzia powinien przestrzegać zasad, ale także przyczyniać się do **pozytywnych wrażeń widzów**.
- Wcześniej uzgodnione komentarze wyjaśniające lub krótkie przerwy w celu zademonstrowania czegoś mogą być odpowiednie.
- Utrzymanie przyjaznego i integracyjnego tonu pomaga promować ten sport, zachowując jednocześnie jego strukturę.

Niezależnie od rodzaju meczu sędziowie muszą dostosować się do sytuacji bez naruszania podstawowych zasad Water Skyball — w szczególności tych dotyczących **gry bezkontaktowej, rzucania jedną ręką i zachowania z szacunkiem**.

7. Obowiązki przed meczem i po meczu

Obowiązki sędziego Water Skyball wykraczają poza czas trwania meczu. Odpowiednie przygotowanie przed meczem i odpowiedzialne działania po jego zakończeniu pomagają zapewnić wszystkim uczestnikom płynny, uczciwy i profesjonalny przebieg meczu.

7.1 Obowiązki przedmeczowe

Przed rozpoczęciem meczu sędzia musi:

- **Przybyć wcześniej**, aby sprawdzić ustawienie boiska i warunki bezpieczeństwa
- Sprawdzić, czy **wymiary boiska, oznaczenia i konstrukcje bramek** są prawidłowe i znajdują się na swoim miejscu
- potwierdzić obecność i gotowość **sędziego punktowego, chronometrażysty i innych sędziów**, jeśli dotyczy
- **Sprawdzić stroje i wyposażenie zawodników** zgodnie z sekcją 2.3
- Upewnić się, że wszyscy zawodnicy są w odpowiednim stanie **zdrowia i higieny**
- Wyjaśnij wszelkie kwestie organizacyjne z kapitanami drużyn lub koordynatorami wydarzenia.
- Ustal metody komunikacji z sędziami pomocniczymi (jeśli są) i personelem pomocniczym.

Opcjonalne, ale zalecane:

- Przedstawienie graczom **krótkiego wprowadzenia lub przypomnienia zasad**, zwłaszcza jeśli w meczu biorą udział początkujący gracze

7.2 Obowiązki po meczu

Po zakończeniu meczu sędziowie powinni:

- Wyraźnie zasygnalizować koniec meczu za pomocą odpowiedniego sygnału gwizdkiem
- Podziękować drużynom i sędziom za udział i współpracę.
- Zapisać końcowy wynik we współpracy z sędzią punktowym.
- Odnotować wszelkie **poważne incydenty, przewinienia lub niesportowe zachowania**
- W razie potrzeby przedłożyć **raport z meczu** lub poinformować organizatorów imprezy o zaistniałych problemach
- Bądź gotowy do udzielenia krótkich **wyjaśnień lub informacji zwrotnej**, zwłaszcza w przypadku amatorów, którzy wciąż się uczą.

Chociaż oficjalny mecz kończy się wraz z ostatnim gwizdkiem, spokojne i profesjonalne zachowanie sędziego w ostatnich minutach wzmacnia szacunek i nadaje pozytywny ton przyszłym meczom.

8. Typowe błędy i jak ich unikać

Nawet doświadczeni sędziowie mogą czasami popełniać błędy, zwłaszcza w sytuacjach szybkiej akcji lub dużej presji. Rozpoznawanie i proaktywne unikanie typowych błędów jest kluczem do utrzymania kontroli, sprawiedliwości i wiarygodności przez cały mecz.

8.1 Złe ustawienie

- **Problem:** Stojąc zbyt daleko od akcji lub pod niewłaściwym kątem, można przeoczyć pewne sytuacje lub popełnić błędy w ocenie.
- **Rozwiązanie:** Przewiduj przebieg gry, stale dostosowuj pozycję i zawsze utrzymuj dobrą widoczność piłki i kluczowych stref.

8.2 niespójne stosowanie zasad

- **Problem:** Stosowanie różnych zasad dla różnych drużyn lub sytuacji podważa sprawiedliwość.
- **Rozwiązanie:** Należy konsekwentnie przestrzegać zasad, niezależnie od wyniku, reputacji drużyny lub kontekstu gry.

8.3 Nadmierne lub niedostateczne sędziowanie

- **Problem:** Zbyt wiele przerw może zakłócić przebieg gry, a zbyt mało może spowodować chaos lub zagrożenie bezpieczeństwem zawodników.
- **Rozwiązanie:** Należy kierować się własnym osądem, aby znaleźć odpowiednią równowagę — interweniować w razie potrzeby, ale w miarę możliwości pozwolić, aby gra toczyła się naturalnie.

8.4 Brak komunikacji lub jasności

- **Problem:** Niejasne sygnały lub słaba komunikacja z graczami i innymi sędziami mogą prowadzić do sporów lub nieporozumień.
- **Rozwiązanie:** Używaj standardowych sygnałów z pewnością siebie i komunikuj się jasno ze swoją drużyną i zawodnikami.

8.5 Angażowanie się w kłótnie lub dyskusje

- **Problem:** Dopuszczanie rozmów z zawodnikami na temat decyzji może eskalować napięcie i podważać autorytet sędziego.
- **Rozwiązanie:** Grzecznie, ale stanowczo przypomnij zawodnikom, że decyzje są ostateczne, a dłuższe dyskusje odłóż na czas po meczu, jeśli to konieczne (patrz sekcja 5.4).

8.6 Utrata neutralności lub opanowania

- **Problem:** Emocjonalne reakcje, faworyzowanie lub widoczne okazywanie frustracji mogą podważyć wiarygodność.
- **Rozwiązanie:** Zachowaj spokój, obiektywizm i profesjonalizm przez cały czas, nawet pod presją.

Będąc świadomym tych pułapek i stosując strategie zapobiegawcze, sędziowie mogą stale poprawiać swoje wyniki i lepiej służyć grze Water Skyball.

9. Podsumowanie / Uwagi końcowe

Sędziowie odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu uczciwości, bezpieczeństwa i ducha gry w Water Skyball. Ich rola wykracza poza egzekwowanie zasad — są oni strażnikami uczciwości, ułatwiają naukę i promują wartości tego sportu.

Niniejszy podręcznik ma na celu dostarczenie kompleksowego, a jednocześnie praktycznego przewodnika wspierającego sędziów w ich pracy, niezależnie od tego, czy nadzorują oni lokalny mecz towarzyski, czy profesjonalny turniej. Łącząc wiedzę techniczną, jasną komunikację i pełne szacunku podejście do graczy na wszystkich poziomach zaawansowania, sędziowie w znacznym stopniu przyczyniają się do rozwoju i sukcesu Water Skyball.

W miarę jak sport ten rozprzestrzenia się w Europie i poza nią, zaangażowanie w zapewnienie wysokiej jakości sędziowania pomoże zagwarantować, że każdy mecz będzie rozgrywany w sposób uczciwy, integracyjny i przyjemny. Dzięki ciągłym szkoleniom, współpracy i pasji do gry sędziowie pozostaną siłą napędową, dzięki której Water Skyball stanie się nowoczesnym, znaczącym i dostępnym dla wszystkich sportem.

Dane kontaktowe

Magyar Water Skyball Szövetség
(Węgierska Federacja Water Skyball)

Adres: Vízisport utca 29. 4/1, 1203 1133 Budapest, Węgry

Telefon: +36706127390

E-mail: office@waterskyball.com

Strona internetowa: www.waterskyball.com

<https://www.waterskyballineurope.eu/result-wsb-eu-tot/>